

BARSHONT

KÖZMŰVELŐDÉSI-, TÁRSADALMI- ÉS POLITIKAI HETILAP

Előfizetési árak: Egészévre 10.—
félévre 5.—, negyedévre 2.50 pengő
Egyes szám ára: 20 fillér

Megjelenik minden vasárnap reggel
FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. KERSÉK JÁNOS
FELELŐS KIADÓ: BARTHA PÁL

Szerkesztőség és kiadóhivatal Léva.
Telefon 98.
Kéziratokat nem őrzünk meg.

A lelki méreg ellen

Irta: KOPERNICZKY KORNÉL

A ponyvairodalom ellen országos akciót indítottak a szellem emberei, azok a lelkesek és gondosak, akik féltik a nemzet lelkét az elsőkeljesedéstől. Eppen a tizenkettedik órában fújták meg a harci kürtöt, mert a ponyva lélekmérgezését tovább tűrni már nem lehet és nem szabad.

A mult évben alkalmam volt egy fiatalember magatartását egy hónapon keresztül megfigyelni. Hányaveti módor, felületesség, könnyelműség, mindenkivel szemben fölényeskedés és minden nemes gondolat iránti érzéketlenség és elutasítás volt legfőbb jellegzetessége. Utána kutattam olvasmányainak s megtaláltam a ponyvát, az amerikai gengszterregényeket, detektív-történeteket és a texasi kalandokat. Tehát a ponyva rontotta meg lelkét és szellemét. Minden szabadidejében a ponyvát falta. A ponyva és a kártya volt a szenvedélye. Nekem muszáj nyerni — szokta volt mondogatni. És erőltette a kártyajátékot. Nem is kell hozzá valami különös képesség, az ember a mellette élők vagy alája beosztottak körében már az egyéniségük megnyilatkozásából és kisugárzásából megállapíthatja, hogy ki milyen fajtajú vagy irányú irodalmat olvas, rányomja a bélyegét egész magatartására és megnyilatkozására. Ez a nyomtatott betű csodálatos hatalmából és varázsából következik, hogy átformálja az embert. Hiszen a nyomtatás utján terjesztett propaganda is erre a lelki és szellemi hatásra van alapozva.

A ponyvairodalom lélekromboló hatásának a felismerése és eromboló hatás nagymértékű terjedése késztette a nemzet lelkét féltőket a ponyvaelleni harci riadó megfúvására. „Isten mentsen az olvasó paraszttól!” — mondta a napokban egy lévai úr. „Az attól függ, hogy milyen az az olvasmány, amit a kezébe vesz vagy kezébe kap” — válaszoltam. Egyébként én az olvasó parasztot szeretem és olvasó parasztok minél nagyobb tömegét kívánom a nemzetnek. Bizonyára nem tulzó állítás, ha azt mondom, hogy csak a rendszeresen olvasó ember — legyen az bármilyen foglalkozású is — él benne igazán a közönségben. Az már más kérdés, hogy gondolatvilágában milyen közönséget alakít ki és képzel el magának.

Ülést tartott Bars-Hont vármegye kisgyűlése és törvényhatósági bizottsága

A kisgyűlést Thúrőczy Károly főispán nyitotta meg. Kegyeletes szavakkal patentálta el az elhunyt Györfly-Benyel Sándor közlekedési minisztert, kinek érdemeit jegyzőkönyvben örökölte meg a kisgyűlés. Indítványára a közgyűlés táviratilag üdvözölte a lelépő Hóman Bálint kultuszminisztert magas kitüntetéssel a kalmával, valamint Losonczy István és Szilonyi-Merse Jenő új minisztereket. Etután dr. Kmosó Béla üdvözölte dr. Hatényi Rezső alispánt azon alkalomból, hogy Rétság község díszpolgárává választotta meg. A nép szeretetének és a spontán megnyilatkozása jelenti dr. Hatényi Rezső közéleti értékét. Hasonlóképpen üdvözölte az alispánt Thúrőczy Károly főispán is. Dr. Hatényi Rezső alispán meleg szavakkal köszönte meg az üdvözlőket és ígéreket tett arra is,

hogy hasonló módon fog működni új posztján is.

Azután a közigazgatási bizottság tartott ülést. Először az alispáni jelentést olvasták fel. A főispán Herceg József nyug. főszolgabíró a vármegyék tb. főjegyzőjévé, dr. Varsányi Jánost pedig díjaz közigazgatási gyakorosokká nevezte ki, a törvényhatósági bizottságba pedig behívta dr. Kovács Gyula verebéli ügyvédet. Résztvevett az alispán a megrendezett fűtőnapokon, ezek alapos felkészültegről tettek tanúságot, azért az őszinte elismerés hangján kell róuk nyilatkoznia. A lisztellátás szempontjából országos viszonylatban szűkséges vált a lisztmennyiség csökkentése, de ez a megszorítás a vármegyei ellátás szempontjából a megtakarítások és 300 métermázsra riss kiutalása miatt cukor, petrolcum és burgonya-

Van olyan, aki betörőbanda közönséget alakított. Az említettem ifjú Léván élt s texasi közönséget alkotott képzeletében maga köré és ennek a közönségnek a szellemi világában élt, mert nem tudta felszabadítani lelkét rossz olvasmányainak hatása alól. Hogy ez milyen veszedelmet jelentett ránezve jövőjének alakulása révén is, azt nem szükséges bizonyítgatnom s azt sem kell erősítenem, hogy milyen átalakulás következik be a nép vagy a nemzet lelkében, ha nagy tömegek kerülnek ilyen lélekromboló olvasmányok hatása alá.

Többször felvetődött már a kérdés, hogy most, amidőn a jó irodalom részére is nem csekély gondot okoz a szükséges papírmennyiség előállítás: miért jut aránylag olyan sok belőle a veszedelmes ponyvairodalomnak? Hiszen a mai anyagelosztásnál azt kell legelsősorban is mérlegelni, vajjon valóban szükség van-e arra, amire az anyag kiutalását kéri.

Kállay miniszterelnök multkoriban megígérte, hogy a ponyva terén is megdönt fog teremteni. A miniszterelnök már bebizonyította, hogy nemcsak ígér, cselekedett is. A papírkorlátozó rendelet alapján már nem kapnak papírost a „ponyvagyarak”.

De mit kap majd helyette a nép, az az olvasó réteg, amelyből a ponyva lelkes tábora áll? A nép olvasási vágya olyan öröndetes jelenség, amit az országos közművelődési munka illetékes tényezőinek ki kell használni a nemzet lelkének formálásánál. Az olvasási vágy olyan jelenvaló metafizikai érték, amelyet

a ponyva lerombolása után nyomban a nemzeti szempontból helyes és szükséges mederbe kell vezetni.

Ezt a célt a népkönyvtárakkal lehet elérni. Persze nem a halott népkönyvtárakkal, hanem az élő és folyton megújuló népkönyvtárakkal. Hiába áll a községi népkönyvtárban kétszáz kötet mű, ha a falu népe nem tud hozzájutni, vagy azt idővel már kiolvasta, akkor a könyvtár halott s többé már nem hat a népre további lélekformáló erővel. A rendszeres olvasók igényeit és vágyát táplálni kell s további szellemi fejlődését szolgálni. A könyvtár anyagát a népet ismerő egyének válogassák össze. A könyvtár vezetője ne hivatalból kirendelt személy legyen, aki egyéb elfoglaltságában kelleltenül végezze nemzeti misszióját és a belügyminisztérium ne keresztetesse a kultuszminisztérium terveit azzal, hogy a községi költségvetésekből a felülvizsgálatok alkalmával törli a népkönyvtárakra beállított dotációt. A városi ember pedig ne féljen a falu olvasási vágyától, mert a jó irodalom össze fogja kapcsolni a nemzet tagjainak lelkét, a jó irodalom révén kialakul az annyira óhajtott nemzeti közönségi szellem, megszületik a falu és a város annyira kívánatos szintézise is. A nemzet orvosai találják meg a nép lelki mérgeinek ellenszerét! A magyar falvak szellemisége az arany és ezüstkalászos gazdák, a néptőlcsokolák képzéseiben átment gazdaitűjság révén új és friss erjesztő kovászt kapott, amit a ponyva elleni harc során csatasorba lehet és kell állítani a SZMKKE községi szervezeteinek irányításával.

ellátás zavartalan. A zirellátás szempontjából sajnos, zavarokkal kell számolnunk a zirellátások beszerzésének leküzdhetetlen nehézségei miatt. A törvényhatóság új ifjellátásának biztosítására a legnagyobb sülyt helyezi az a'ispán. Azért személyesen is eljár az ügyben, hogy a törvényhatóság területén kiterjedt töltsa a törvényhatóság ellátatlanjai részére teljes egészében meghagyasson.

Tizenkilenc községben indult meg a napközi otthonok működése. Igy összesen 1860 gyermek gondosága lett biztositva.

A Közföldi Szövetkezet részére megvásárolták a lévai Siktör-hegyet mint kőbányát, igen előnyös feltételek mellett. A bányá birtokában és teljes üzeme mellett k. b. 180 férfi teljes foglalkoztatása lett biztositva. A szövetkezet az elmúlt hónapban 7 építési köcsödöt és két gazdasági felzserelést juttatott. Többször 2, Fajkúrtón és Szód'n 1—1 ház teljesen elkészült. Befejezéshez közeledek Lóvának 16 lakakása és újabb 8 lakásépítés indult meg. A Szövetkezet a Dudka-hegyi bányájának öröksáat létesít.

Dr. Kmoskó Bóna bizottsági tag felhivta az a'ispán figyelmét az egyre sünyosodó zsir és tüzelőfa beszerzési nehézségeire, valamint a lévai postaépület lehetetlen állapotaira. Dr. Hetényi Reszó válasszában bejelentette, hogy a Postakincstár rövidesen új palotát épít Léván és rövidesen bevezeti a csomagnaknak háshozvaló kézbesítését is. Bejelentette, hogy nagyszabású tervezetet dolgozott ki a zirellátás biztosítására. Minden vállalat és földbirtok, a kisebb gazdaságok is ezentúl önállót közesnek és minden gazdaság a holdak számának megfelelően bizonyos számú zirszerterlett lesz köteles a vármegyei közföldi a'ispánra is átadni Igy hasonló zirellátási nehézségek nem lesznek. A faellátás biztosítása céljából személyesen eljár és orélyes intézkedése követekezésben a vármegye területéről tüzfát nem fognak kivinni, így a vármegye tüzfalaellátása biztositva lesz. A kisgyűlés egyhangú lelkesedéssel köszönetet szavazott az a'ispánnak.

Dr. Barth Miklós pénzügyigazgató terjesztette be az a'ispán jelentését. A múlt hónapban befolyt 268 701 pengő egyenes adó, tehát 126.474 pengővel több mint tavaly, 167.433 pengő befolyás és forgalmi adó, 97.978 pengővel több mint tavaly, és 37.914 pengő bányajuttatás, 5208 pengővel több mint tavaly.

Dr. Orosicsányi Bóna tisztó főorvos bejelentette, hogy vármegyében 57 heveny fertőző megbetegedés történt és 21 új tudógümőkörös beteget jelentettek be. A Zöldkereszt a harmadik évnegyedre 1000 tejtalványt és 5601 pengőt osztott ki. Születések száma 160 volt.

Dr. Böllni Bakó Zoltán árvaszéki elnök bejelentette, hogy az elhagyottak ügyében az Ócsa bekapcsolásával erős javulás fog beállani és megbízást kapott az árvaszéki ügykezelési szabályok kidolgozására.

Dr. Karády Vendel főállatorvos bejelentette, hogy a vármegye állategészségi állapota jó, sertépesztis leküzdésére a vármegye a földművelésügyi minisztériumtól 50 liter szérumot és 1600 köbcentiméter vérszert kapott ingyen.

Dr. Henz Aurél kir. tanfelügyelő bejelentette, hogy június 15—20. között a népiskolák alsó tagozatának tanéve is befejezését nyert. A tanévben a körzeli iskolafelügyelők minden népiskolát legalább egyszer meglátogattak. A hivatal iskolalátogató tagjai 95 népiskolát, tehát az összes népiskoláknak mintegy felét látogattak meg. A népoktatási kerület tanítói, megértve az idők szavát, csaknem kivétel nélkül hivatásszeretettel látták el munkájukat.

A vármegyében huzamosabb ideig szünetelő iskola csak egy volt: a kalászi róm. kat. népiskolában, a tanítók tartó szabadsága miatt.

A népiskolákban az 1942—43. tanévtől kezdve a „honvédelmi ismeretek” című tantárgyat tanítani kell. A népiskola felső tagozatában a jövő tanévtől kezdve be kell vezetni a napokintti testgyakorlást is.

A cigánytankötelesek oktatása a vármegyében is nagy gondot okor. Előterjesztést

tett, hogy Nagyszáro községben a mintegy 70 cigány tankötelek részére állami népiskola szerveztessék.

A barscendrői róm. kat. népiskolában — a túlszűfőságra való tekintettel — a 3 ik tanítói állás is megszerveztett.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr az ipolyzalkai róm. kat. népiskola részére 2 tanterem építésére 15 000 P. államsegélyt utalt ki.

A személyi ügyekkel kapcsolatban jelenti, hogy Korentay Sándor lévai áll. népiskolai tanító július 1-i hatállyal nyugdíjaztatott.

Ezátán Hofner László terjesztette be az Államépítési Hivatal jelentését. A vasúti és teherautók hiánya, valamint a munkáshiány erősen hátráltatja az utépítési munkálatokat.

Több gyermeket akark látni, mint porcsót

— Riport a ladányi, sárói és zselizi falunapokról —

Lankás dombok között fekszik Vámosladány. A kanyargó u'cán nyüzög a nép ünnepe van a faluban, falunapot tartanak. Az emberek székekkel, padokkal vonulnak az ünnepülés színhelyére. Érdekes módon önmaguk gondoskodnak az üsbélyről. A hibák büszke öntudattal néznek utánuk, mintha éreznék, hogy nem szabad őket levágni.

A re'ormátus iskolában nagyzerű kiállítást láttunk. A falu népszerű kútraspóla Farkas Károly tanító szemlétezően mutatta be Vámosadány igazi arcát. Nagy felitáblákon jeleztek, hogy mire büszkék, de azt is amivel nem dicsekednek. Büszkék többek közt a híres termára. A lévai piscon még a szomszéd falusiak is ladányi termát árulnak, mert csak így van kenderdsége. Büszkék a ladányi bikadöntőre is. H jelenában elszabadult a község bikája, a szőlőhegyen ezután megszívta magát egy mustos hádból. A must ereje bizony árokba döntötte a bikát. A rossz nyelvek viszont három embernek nevezik a ladányi bor savanyúsága miatt. Azt mondják, hogy olyan savanyu, hogy a delikvens csak akkor tudja meginni, ha kettő lefogja, a harmadik pedig övi bele. Ezt azonban inkább az irigy szomszédfalusiak találák ki. A helybeliek szerint valószagos gyógyereje van. A rossz ivóvíz miatt nem nagyon vetik meg a ladányi a bori, de az ottani kántor a tanu, hogy valamennyien hosszú kort érenek meg. Fatai csak akkor hal meg, ha téglá esik a fejére, vagy ménkö csap belé. Ez aztán valóban nagyon bejáratos Ladányba, hisz a közmondás is azt mondja. „Bejáratos, mint Ladányba a ménkö!” Ez okozta azt, hogy 1906—1933-ig 96 tüzeset alkalmával 243 hűtött le Vámosladányban.

Mitán büszkék a ladányiak fejlett kultúretükre is. A SZMKE már a csah megazálás alatt is áldasos működést fejtett ki, télen hetente ösbzör jönnek össze kultúretre, báb-színházba és mesedélutánra. Már három-négy éves aktív szereplők is vannak, ezért nem fogynak ki sohasem a szereplők.

Visszont a szégyentáblán szerepel a pusztító egyke. Az iskolák tanulóinak száma egyre fogy. Az újabb generáció azonban már érzi, hogy ez nem mehet tovább. Ezt tapasztaltam Szabó János népköiskolásonnál. Négy Szabó János éi a portán: dédapa, őregapa, apa és unoka. A legfiatalabb a népköiskolás most lép be a nősülés korába. Apa azt mondotta, elég volt a Jánosokból, az unokám majd más nevet kap! Mosolyogva legyintett a fiu: „Az egyik közülük azért lehet János!”

A kiállítás egyik szobájában gyönyörű szöttesek és híres ladányi népviselet volt kiállitva. Amellett a régi ladányi emlékek hosszú sora. Igen érdekes volt Csontó József felszerelése, amelyben egyik őse a napoleoni háboruk idájén a nemesi felkeléssel vonult háboruba. Még most is emlegetik, hogy az őreg Csontó András haláláig haragudott Kosuth Lajosra, mert eltrötölte, illetőleg megszüntette a különbséget jobbjá és nemes között. Igen értekes az 1608 ban Hannoverben nyomott magyar nyelvű biblia is.

A kiállítás másik termében még talán nagyobb meglepetésben volt részem. Azt mon-

jelenleg a vármegyében kilenc ún'nak az építési és számos hidépítési folyik, a Szalatnya-i földművelésügyi és védőmunkálatok követekezésben erősen csökken. A garamsalói földművelésügyi is szükségesek még védőmunkálatok.

A gazdasági felügyelő jelentése szerint a kalászok magfejlődése igen kedvező, a kalások jól fejlődnek, a napraforgó azonban igen sok helyen fejlődésben elmaradt, ezért ér se be nem várható. Az olajlenek szépen fejlődnek, ugyszintén a lucerna második termése is. A lőhere első kaszálatát sok eső érte, igen sok a mácsonya (acat) különösen a tavszai árpában. Har községben hizhelyosztó szemlet terított és bejelentették a földművelésügyi minisztériumnak a búsz holdnál feüi zsidóbirtokokat.

dotta Farkas Károly barátom, hogy most pedig bemutatom Vámosladány mezőgazdaságát és iparát. Mezőgazdaság az még lehet, gondolom magamban, és ugyan milyen ipari cttkeket látok itt. Csakhamar örmöltem látam egy fejlődő és kulturával haladó község képt. Batorok, aragonit díszítáryak, gyógypatkór, saját tulajdányu rajfegyök és faragypadok, csizmak, tej- és hustermekék állanak egymás mellett. A mezőgazdasági rész is mutatja, hogy meghallották az idők parancsaszavát. Szébbnél-szebb kertészeti termékek tárultak zsemink elé.

Sok mindent mozdának a ladányiakra, válasszul azonban híres hazafiasságukkal válasszolok. A világhíresben 217 ladányi vett részt, ebből 42 megsebesült, 23 pedig hősi halált halt. Ez az áldozat mindennél szébbben beszél.

A falunapon felvonultak Vámosladány, Hontfűzsgyarmat, Kisóvár, Hontiskér, Hontvársány, Alsófegyvernek, Felsőfegyvernek, Csánk és Bori községek, Dobogó major SZMKE szervezetei, iskolái és lakói. A falunapot Hunor Ernát főjegyző nyitotta meg. A nyolcvanhárom számból álló vétozatos műtorok minden izényt kielégített. A szavalóverseny győztese Szabó Lajos Vámosladány erüst líkőrkörzetelet nyert, második Szoboszlai Dzsó Bori, harmadik Gábris Reuszó Kisóvár lették. Összesen 22 szavazó nyert díjazást. A notvársány győztese Tóth Bóna Hontfűzsgyarmat, második Szabó Lajos Vámosladány, harmadik Andruszka Gizella Dobogó. A táncverseny győztesei a vámosladányi SZMKE táncosa, második a hontvársányi áll. iskola, harmadik a hontfűzsgyarmati SZMKE. A zenedíjat a kisóvári SZMKE nyerte. A keréneken első a vámosadányi ref. iskola, második a csahú ev. iskola. A népi játékokban első a hontkiskéri rk. iskola, második a fogyverneki SZMKE. A szavalókart a csahú ev. iskola nyerte. A határverseny nyertese Nagy János, aki egy darálót nyert, második Taliga Gyula, harmadik Csáki András. Összesen 22-en nyertek díjazást. Az udvarverseny első díjat, ezüst kávéskészletet Szabó Gyula szerezte meg, második Taliga Lajos 30 as hásszám, harmadik Kelemen Árpád. A vitaminoz kertversenyben Szabó Zsigmond győztes egy köbméter tüzifát kapott. Második Molnár Árpád, harmadik Dobrovoly József. Az iparosok versenyében a győztes Truszka József kőfaragó, második Lszuk Mihály bogrnarmester, harmadik ifj. Homola Bóna kovácsmester Kisóvár.

Ímet Nagyszároba mentünk át, ahol Nagyszáro, Kiszáro, Garamszentgyörgy SZMKE szervezetei, Levante Egyesületei és iskolái rendeztek falunapot. A néprajzi kiállításuk nagyszerű volt. Különösen megerősítáltak a nagyszári népviseletet, amit a falunapok hatása alatt vasárnapoként újra viselni kezdenek már. A falunapot Pap József ref. lelkes nyitotta meg. A leventék katonagyakorlatai, talajtoránja, különböző versenyei és nótái megérdemelt sikert arattak. Hasonló sikere volt a leventelányok énekkarának és tánckarának. Szavalóverseny, szabadelőadások, a helyi szerzők költeményei és nótái

tették változatossá a kitűnően sikerült műsört, amit Simon Rezső plébános szavai zártak be.

A bars-honti falunapok Zselizen fejeződtek be. Bojsza József a zselizi SZMKE elnöke már hetekkel ezelőtt járta a falvakat és gyönyörű programot horolt össze. A falunapot Bakos Gyula főjegyző, az ünnepély rendezője nyitotta meg. A gyönyörű szabad-téri színpad minden dícséretet megérdemelt. A harmonikusok versenyeiben Szloboda Béla és a 10 éves Mokus Sanyi tűntek ki. Nagy sikert aratott Grézi Imre népszerű sajtó készítésű ceterájával. Hullják Imre népzene-karával is megnyerte a közönség tetszését. A szavalóversenyen előtért Drevanya Károly, második Szalai János, harmadik Ferenczi Irma. Nagy sikert aratott versenyen kívül Galgóczi Imre Oroszka, kár, hogy csak egy költeményt adhatta elő. Énekversenyen első lett Fejes István, második Kuchinka János. A zselizi leventelányok és ifjak magyar palotást lejtettek. Ugy ők, mint kitűnő oktatójuk Dokupel Magda minden dícséretet megérdemelnék.

Óriási sikert arattak a lehért körjegyzőség lakói toborzó jelenetükkel. Dudich lehért tanító népi jelenetekből állította össze a kitűnő darabot. A lovas jelenetet dr. Uhlárik Nándor körjegyző tanította be. Szemképrátlató volt midőn gyönyörű méneken bevonul-

tak a színpad elé a daliás huszárok. Néprajzi szempontból elsősorban kitűnt a nemes-orosiak legényavatása. Elsőrendű népi táncok egészítették ki a nagyszerű műsort. Befejesztül a zselizi rk. dalárda énekelte nagy siker mellett. Nagyon sikerült a kiállításuk is, ahol főleg a geramikkolaiak gyönyörű kézmunkái és szöttei arattak osztatlan sikert.

Mindhárom falunapon dr. Hetényi Rezső alispán szövelt fel. Beszédében a többek között a következőket mondotta: „Szeretettel jöttem a Geramvögyébe, mert már Nógrádban megtanultam szeretni a magyar népet. A magyar fajtát igazsággal és szeretettel lehet kormányozni, mert őstüntösen megéri azt, aki szereti. A geramvögyé faj egyike a legkülönb embertipusnak, akiért élni és dolgozni érdemes. Azonban egy hibájáról le kell szoknia: ez az egyike! Sokkal több bővőt akarok látni a Geramvögyében, mint koporsót. Rá kell jönnie a Geramvögye népének, hogy egyedül a magyar gyermeket érdemes élni és dolgozni.” Mindhárom falunapon résztvett dr. Hetényi Rezső alispán és Mailáth László főszolgabíró élén a vármegye tisztikarából származóan. Dr. Hincz Aurél kir. tanfelügyelő, Fája Tibor a SZMKE képviselője, Dóka Sándor és Öbert Kálmán népművelési titkárok.

FÉJA TIBOR.

Megnyit a szlovák tanítók tanfolyama Léván

A vallás- és közoktatásügyi minisztérium a miniszterelnökséggel együttesen Léván az állami liciumban szlovák tanítók részére négyhetes nyelvgyakorló tanfolyamot létesített. A tanfolyamon több mint öven hallgató vesz részt. Vezetője Wagner Ferenc tanítóképzési tanár, előadói Halmos Péter tanár Budapest, Krammer Jenő tanár Szeged és Klacskó Jenő tanár Lőve.

A tanfolyam hétfőn nyílt meg. Résztvettek rajta Léva város egyházi, katonai, közeleti és társadalmi vezetői is. A Hiszekegy elmondása után dr. Wagner Ferenc a tanfolyam vezetését ismertette a tanulmányi célokat. Megállapította, hogy ez a tanfolyam nemcsak a nyelvgyakorlati szolgálja, s nemcsak a nemzeti pedagógiai elvi kérdéseivel foglalkozik, hanem munkarendje felöleli a nemzetiségieknek egész problémáit.

Igy alkalmunk lesz bemutatni a nemzeti kérdés fejlődéstörténetét, egyaránt minden vonatkozásában megvilágítjuk ezt a soradöntő tényezőt.

Rámutattunk arra, hogy a magyar állam- és népszervező gyakorlat a dunai táj jellegzetes magyar alkotása, melynek hosszú századokon keresztül nem a faji és nyelvi egység, hanem a közös katonai és politikai vezetés adott tartalmat.

Ezután Lehotsky Brunó dr. polgármester üdvöszölte meleg szavakkal a tanfolyam vezetését és hallgatóit. Rámutatott az eddig tartott hasonló tanfolyamok sikereire, ami a kitűnő előadókra eddigi kiváló munkájára folytán most is be fog következni.

A miniszter képviselőjében dr. Lahmann György miniszteri titkár nagyhatású beszéddel nyitotta meg a tanfolyamot. Többek között a következőket mondotta.

— A megnagyobbodott ország szlovák lakta területeiről gyűltek össze Önök ide Léva város vendégszerető falai közé, hogy egy négyhetes tanfolyamon végzendő komoly munka keretében igyekezzenek felkészülni arra a nehéz és felelősségteljes hivatásra, amely iskoláikban Önökre vár.

A népevelés munkája minden időben alapvetően fontos és elhatározás jelentőségű feladat, de alig várhatunk valaha is többet a nevelésről, mint éppen ezekben a soradöntően súlyos napokban.

Ezekben a történelmi időkben egész földünkön élet-halálharcát vívja az európai kultúra élet felől fenyegető ellenségével. A lenni vagy nem lenni kérdése ma egész Európa számára velükbe hasítva időszerű valósággá lett, amellyel földünk minden népének férfiasan szembe kell néznie. Ebben

a gigászi mértékben hazánk sem választotta az érdektelen szemlélő kényelmes szerepét, hanem vállánia kellett mindezt a véres áldozatot és az ezzel járó kockázatot, amely egy ilyen harcavaló bekapcsolódással jár.

Minden reményünk megvan arra, hogy ez a hatalmas küzdelem nyomán kialakuló új Európában Magyarország megfogja találni méltó helyét. Azt a helyet, amely a kontinensünkért évszázadokon át folytatott harcain ellenében hazánkat feltöltendő megilleti.

Az új Európában ránk váró helyünket azonban nem csupán a külső körülmények fogják megszabni, hanem jövő szerepünkre már most itt benn a belső fronton előre fel kell készülnünk. Ez az előre való felkészülés a lelkeknek bizonyos mérvű átállításában is áll, amely feltétlenül szükséges ahhoz, hogy kontinensünk népsinek békés és áldásos együttműködése, tehát az európai jövő kialakítása biztosítható legyen. E leiki átállításhoz a társadalmi viszonyzatlan főként épen a nemzeti kérdés vonalán kell megtörténnie.

A nemzeti kérdésben rá kell nevelnünk a jövő nemzedéket arra, hogy ebben az országban magyar és nem magyar egyaránt megtalálja boldogulását a szentistváni gondolat jegyében. Elnő szent királyunk és szellemi hagyatékának ugyanis olyan időtálló elvi alapja e kérdéseknek, amely örök időkre szöklőn szabályozta a magyar birodalom területén élő különböző nyelvű lakosság békés együttélését és egymáshoz való zavartalan viszonyát.

Állami létünk sorsfordulón áll és a mi nemzedékünknek jutott az a hatalmas feladat, hogy történelmi létünk új ezer esztendőjéhez az alapot lerakhassa. Ez a jövő álmait szövegőelő mai nemzedék a megcsontkítótság fájdalmas két évtizede után az újja élőd integer magyar birodalom képét rajzolja maga elé. Rendületlenül hisszük és valljuk ugyanis, hogy akit sorsa idehelyezett a Kárpátmedencébe, beszéljen az bármilyen nyelven, kizárólag a szentistváni birodalom határain belül találhaja meg boldogulását. Ez a szentistváni birodalom nem volt és nem is lesz mostoha anyja soha senkinek. Az idetartozandóság érzését tehát mindenkinek lelkében el kell mélyíteni. Az „itt élned, halnod kell” parancsodat mi is értelemesszük, hogy az a haza minden polgárra egyaránt vonatkozik, akármilyen nyelven beszéljen is az illető.

Ez az a nevelési feladat, amely előttünk áll. A magyar királyi kormány nemzeti politikájára ma is az ezerestendő szentistváni hagyományokon nyugoszik. A nem magyarjaink lakosság mindennemű jogos kulturális

Amit meg kell írni

Nem vigyáznak a termésre az Ördögárok szabályozásánál.

Sok az illetlenség, mert nincs illemhely, írja egy ersekújvári lap. Léván is hasonló a helyzet.

Rövidesen elkészül a zsidó ügyvédek terfogalásáról szóló törvényjavaslat.

„Watermans” angol tinta reklámját még mindig nem vette be a Mussolinuitcai megszűnt zsidó papírkereskedő. A törvény értelmében már nem hirdethető. Felhívjuk az illetékesek figyelmét.

A zsidó költő-cipész vigan talpal ipar-egedővel nélkül.

Ismét „kisért” a zsidócsempész autója. A zsidóbirtokok lefogalása után mi jögon írni még mindig fát a törői zsidó birtokos?

Ipóltságáról:

Mikor viszik el a templombuckákat a templom körül?

Még mindig zsidó faragja a Krisztus-szobrokat Ipóltságon és sajnos, akadnak keresztény felhajtói és vevői.

Kiváncsian várjuk, hogy az új keresztény igénylő megkapja-e a cseh-morva zsidó második lakását?

Méddig lesz nyitva a cseh-morva zsidó feleségének drogériája? Eddig már kétszer volt büntetve kihágásért.

Magyar katonatiszt feleségének nem adott szappant a zsidó, de fogly lengyel tisztnek igen. Talán azért, mert a lengyelek az angolok oldalán harcoltak?

Méddig játszik vezetőserepet a zsidó hitközségben a losonci „Phönix” szabadkőműves páholy tagja?

Miért kell a szappan mellett kölnit vagy püdet is venni?

Vámossikoláról:

Méddig fogja még zsidó mérni a benzint?

igényét a kormány százszázalékos ösztönöség és teljes határozottsággal kihojtja elégteleni. A kormány e nemzeti politikájának irányvonalát követi a közoktatásügyi kormány akkor, amikor arról gondoskodik, hogy a nem magyar anyanyelvű tanulókat saját anyanyelvükön részesülhessenek oktatásban. Ennek lehetőségét elől szolgálja ez a tanfolyam is, amelynek az a célja, hogy az itt össeggyűjtött tanítóságok az anyanyelven való oktatás nehéz munkájában kiképezze.

A tanfolyam hallgatók nevében Hírner Jenő setétküti áll. tanító beszélt. Beszédét így fejezte be.

Tudom, hogy kertársaim szívéből szölok, midőn fogadalmat teszek arra, hogy e tanfolyam értékes anyaga nálunk termőföldre talál és amint itt a közös munkában lelkünk barátiilag összeforr, úgy otthon működéssünkben is a komoly munka közepette kizárva mindennemű izellást, csupán a Szent István 1000 éves országában élők szellemi haladésáról, lelkük megteréséről és köcsönös támogatásáról fogunk gondoskodni.

Ebben minket Isten úgy segítjen!

A lélekemelőt megnyitó ünnepség a Himnusz hangjaival ért véget.

F. T.

— FÜSTTÉLEN NAPOK. Ujbarson a leventecsapat füsttelen napt rendezett és össeggyűjtött 1730 darab vegyescigaretta, 14 csomag magyar cigarettadobányt, 8 csomag cigarettapapirt, 5 doboz gyufát. A felsővezető leventecsapat füsttelen napon a következőket gyűjtötte: 2700 darab vegyescigaretta, 100 csomag magyar cigarettadobányt, 50 csomag pipadobányt, 50 csomag cigarettapapirt, 30 darab nikotex faintos szivart és 112 doboz gyufát.

Mi volt nekünk Pálmay?

Még ma is látom magam előtt azt a fácskát, amely a cseh legionáriusok, aki a párhuzamainál állomáson pusztakussal támadt reám: 1919-ben Líván is kijutott belőlük. Ezek rendezték Aranyosmarót a vérfürdői magyar testvéreink között. Ezek egyike ölte meg Garamszőlősen azt a szlovák gazdát, akinek csak az volt a bűne, hogy „Magyar”-nak hívta. Suayira formál: kalapjuk a hosszú fácskától gyűllőködő, durva nézősüknek csak még vadabb formát adott.

1919 májusában Kistopolcsány felől nagy „urat” vártak a fácskától. A Koháry-utcában már fel is állították a diadalkaput. Ezen akit bevonulni Micsura zsupán, a kistapolcsányi Rákóczi kastélyban tironyóval bambával Láva városába, ahol állásútból elbocsátott vasutasok, hazajutott megfosztott magyarok házaiban csak egy fohász szállt fel naponta az Égők Urához:

„Uram tégy csodát és sőpörd el a sőpredekével együtt a diadalkaput!”

S az Ur meghallgatta imánkat. 1919 májusának végén egy reggel arra ébredtünk, hogy a környékbeli szlovák falvak katonái 10-es és 20-as csoportokban hagyták ott a kaszárnyát, mert — így mondta hir: „Pálmay Ernő százados megfennt a csehszlovák parancsoknak, egy alezredesnek, hogy nemsekára Lávára jön s meglátogatja őt!”

Dél felé már eltűntek tenárisaik a preparandia növényekéi is. Ujbányára vitték őket. Délután a lőtérén tüntetés is volt és letépték a városzházról a csehszlovák lobogót.

Pálmay még Láva közelében sem volt s már fejetejelen állt minden a csehekkel. Állat-homlok menekültek az állomás felé, vagy fel Poduzsánnak katonák és civilek. Azok fegyverrel, ezek meg parapléval.

Egy-egy családnál verődünk mi is össze s élünk poharazás s lelkesedés mellett vitáltuk meg az eseményeket. Éjfél után volt már, amikor hangos szóval térünk haza az elcsendesedett városban. A Bars megyei Népbank sarján ütköztünk bele a fa árnyékában meghurcolt katonákba, akik jó hangulatunkban már magyarnak nézünk s megőjeztünk. Csak amikor ijedten kérdezte tőlünk az őr, hogy: „co pak . . .” akkor térünk csak észre, hogy már előre ittunk a medve bőrére.

Hajnaltan pusztakussal döngötték a plébánia ajtaját. Tanos Árpád paptársammal szuronyos katonák vitték fel a városzházra. Ravasz néreltek és társai kimerülten feküdtek a padokon és asztalokon. Nehezen dörszértelték ki a munkát a szemükből, majd kihaligaltak s röviden hazabocsátottak.

Délután szomorúan mentünk fel a kurtahegyi szőlőkre. Egy úgrára bementem még a tanítóképzőbe, ahol a viszatért tanárok lelkesedezve újságolták, hogy Pálmayék Pestig kergették a csehek — persze francia segítséggel. De most ők is fegyvert fognak s hívát az egyik öreg professzor kihiába: „nedámása” — nem adjuk meg magukat — ha kell meg is halunk, de veredekai fogunk.

Efogatott a szomorúság s most már igazában a kurtahegyi Dodek-pincébe mentünk borba meríteni bánatunkat.

Szép kilátásunk volt innen az állomásra, meg a poduzsányi utra. Alig csendültek meg kétszer-háromszor a poharak, amikor a városból egy-kettő, majd több pusztakövés hangja hallatszott s megindult újra a menekülő táborra a Garammentén fel északra. Pár percere rá mögöttünk is katognai kezdtek a gép-fegyverek, szigetek fejtünk felett a lövedékek. Fedeztük magunkat s csak amikor a rajvonal közelünkbe ért, kiálltunkunk feljő: „Magyarok vagyunk — Isten hozott fiuk Titeket!” A Pálmay-csoport vízelei voltak. Egy pohár bort hörgpintettek fel s már tovább rohantak a „lévai gyűkerek” — hogy a Kurtahegyvet egészen birtokukba vegyék.

Ujjongva rohantunk mi is a városba, ahol nagy tömeg örömmel fogadta első felszabadítóját: Pálmayt és derék katonáit. Megint csak benéztem a tanítóképzőbe, ahol megrémülten tekintetek felém az elfo-

gott tanárok. Különösen a harcias öreg professzor reszketett, mint a falevél s könyörögött nekem, hogy tegyek valamit érdekükben. Magnyugtattam őt s miként beigazolódott, nem is lett semmi bánatódásuk.

A Pálmay-csoport azután egy hónapon keresztül harcolt, küzdött, védte a várost és fenntartotta a rendét. A csehek 3 nagy támadást is intéztek ellen. Egyszer már a plébánia mögött, a Percsői folyt az útközet, de mindannyiszor véresen visszaverte őket a Pálmay-csoport.

Lívát megvédtek a „lévai gyűkerek” a megőrkíthetjük a történelemnek azt, hogy először Pálmay serege verte ki magyar földről a cseheket. Nem is tette volna be ide lábát többé cseh roha — de Kun Béla elárulta azt a várost is. Asszal az ürüggyel, hogy a románok ellen a Tiszához kell menni, visszahívta Láváról Pálmay vízf csoportját. Az itt maradt „Vasasok” egy reggel eltűntek, elhajtva magukkal gazdaságaink állatálla-

mányát. Mikor Pálmay megtudta, Borinál feltartoztatta a rablókat s a városnak visszaadta vagyonát.

Ez volt nekünk Pálmay! A csehek a Pálmay-csoport elvonulása után 5 napig nem merték betenni lábukat a városba. Előbb naponta egy repülő repkődött felettünk s felhívásokat dobált le:

„Lévaik, magyarok. Az antant szállja meg a várost — nem less semmi bánatódásod. Fogadjátok a bevonuló katonákat békességgel.” Végül bevonultak az „antant” csapatok, a régi fácskátólas legionáriusok, de most már valóban békésen, lehorgasztott fővel. — A csehek még egyszer megrémültek a Pálmay névtől. Valaki talán tréfából elhíresztelte, hogy Léván van inkognitóban. Keresték őt az ádott jó Árray-házban, ahol lakott, majd a plébánián. Csak nehezen tudtam a nálam látogatásban lévő őcsmét igazolni, hogy ő nem Pálmay. Pálmay azután elment, örökre! De szelleme Láván élni fog s emléke örökre áldott lesz.

Lengyel-falussy József

Beszámoló a lévai és Léva környéki leánylevelelte csapatok működéséről

Bars és Hont k. e. e. vármegye lévai járásában a leánylevelelte élet 1941. évi november hó második felében indult meg. Jelenleg a járásban 15 működő leánylevelelte csapat van. 1941. évi november és december havában a lévai leventelányok tornáival, énekekkel, hadbavonult katonák részére megleghalni készíttel foglalkoztak. Bővítettek csecsemővédelmi, irodalmi, földrajzi és történelmi ismereteiket.

A lévai leánylevelelte első szociális munkája a szegénysorsu ifjuleventek karácsonyi megsegítése, önállóan lebonyolított társadalmi gyűjtés volt, mely igen szép eredménnyel zárult. 70 szegénysorsu ifjulevente és 6 leventelány részűlt adományban. Az ünnepség keretében kiosztott ajándékok értéke meghaladta az 1000 P. t. A hónapvek részére készíttel megleghalni akcióiban is kivette részét a leánylevelelte csapat: 42 hősapkát, 21 pár érmelelgit, 17 nyakbavalót kötötték. Egyéb szertetesomagokban küldhető tárgyak gyűjtése is eredményes volt.

A katonák részére történő gyűjtésekből a községek is kivettek részüket. Kiemelkedett Barsendré igen csinosan elkészíttel hősapkáival, valamint Ujbars, melynek leventelányai fűlvedőket, megleghalni és sok más küldtek a gyűjtőhelyre.

1942. évben a járás összes csapata a rendezetek szellemében készíttel foglalkozási terv szerint működtek. E szerint a leányleveleltektel testneveléssel, játékkal, énekekkel, háztartással, csecsemőápolással, betegápolással, magyar irodalmi, magyar történelmi, földrajzi ismereteik bővítésével foglalkoztak. Fentiekben segítségükre volt a tisztiförvos ur által kiküldött zöldkeresztes nővér, valamint a lévai állami közkörház ápolónővereinek főnöksége, kiknek az ügy érdekében kifejtett értékes működésüket ezuton is meg kell köszönni.

A leventelányok a levelelte gazdasági szövetkezet keretében hulladékanyag-gyűjtéssel, mint: vas, fém, rongy, papírgyűjtéssel foglalkoztak. Közreműködtek a Magyar Vöröskereszt részére történő tollgyűjtésben.

Az 1942. évi május hó 17-én rendezett ifjusági napon a leánylevelelteik is megjelentek. Kiemelkedett a zselízi leányok ritmikus táncbemutatója és a nemesoroszi leányok magyartánc.

A hősök napját minden leánylevelelte csapat megünnepelelte. Különösen szép ünnepelelte volt Kissárón, ahol a helyi előljárók megjelenésével és rendezésében igen szép műsoros estet tartottak.

A vezetőknek fáradságos, de szép eredményű munkáját ezuton is köszönnöm és kérem jövőbeni közreműködésüket is.

Áttekintve a működés előző felévet, megállapítom, hogy a leánylevelelteik járásom területén szép eredményt értek el. Ez az eredmény buzdítson minden magyar leányt a „szébb magyar jövőért” való további munkára.

MEGYEI VÁROSI ÉS JÁRÁSI LEVENTE PARANCSONOK.

Nemzetvédelmi keresztesek.

A Kormányzó ur Léván és Bars-Hont vármegyében a lapunkban már közölt személyeken kívül a következőknek adományozta a nemzetvédelmi keresztet: (A lévaiknál helységnevű nincs feltüntetve.)

Simonfi János és Styaszn János Ipolyhidvég, Sajji Károly Ipolyság, Suba János Ipolyság, Siket Sándor Ipolynyek, Suth Ferenc Ipolynyek, Szenecsy Gyula, Szilassy Aladár, Szabó Erzebet, Samu Jozsef, Spirinel Ferenc, Szabó István, Solya Mihály Kismaros, Szobi Kálmán Felsőzsece, id. Sívó Mihály Felsőpél, Simonyi Lajos Felsőpél, Szilva István Felsőpél, Szabó Ernő Marosfalva, Szilassy Sándor Máias, Sebők Ernő Nagykálna Squor Gusztáv Nagykálna, Salga Árpád Nagykálna, Szvetlik János Nagykálna Szabó Zsigmond Nagyod, Szabó Geza Vámosladány, Simelik Péter Tesmag, Szuna Bertalan Ipolynyek, Suth Sándor Ipolynyek, Sutyhula István Felsőtur, Szitka Lajos, Stugei József, Svagrik István, Sinkó István, Sabik Mihály Szrna János, Sinkó Peter Nagysálló, Sziller Andras Nagysálló, Sziller Andras Nagysálló, Szobeczki Géza Barsbaracska, Szabó Károly Nemesoroszi, Szabó Lajos Nemesoroszi, Surányi Sándor Agó, Szabó S. Zsigmond Bajka, Sallai János Garamvezekény, Szitka Lajos Garamlók, Sárík Ferenc Alsözsemered, dr. Salkovszky Jenő Ipolyság, Ifj. Szemetke Gábor Ipolyhidvég, Zsigmond István Ipolynyek, Szabó Gyula Kistompa, Szabó Gyula Nemesoroszi, Sebestény János Palást, Tóth Győző, Trevarcz Sándor Ipolyhidvég, Torda József Ipolyság, ifj. Torda József Ipolyság, Török Béla Nemesoroszi, Tóth Vince Ipolynyek, Tatar Sándor, Tóth Endre Garamlók, Tóth Andras Garamlók, Tóth János Garamlók, Tóth László (Gunyics) Garamlók, Török Lajos Garamlók, Tóth Lajos Zsigmond Garamlók, Taliga Gyula Vámosladány, Németh István Vámosladány, Tóth Gyula Vámosladány, Tóth János Garamvezekény, Tóth János Tóre, Takács János Tóhól, Tóth Károly, Tuhoza Lajos, Tóth Sándor Garamszentgyörgy, Tóth Zsigmond Garamlók, Turei József Ipolyasztó, Turi Pál Ipolyszécsenke, Urbán Gyula, Ujlaki László Ipolyszécsenke, Ürmincsek György Garamlók, Urbán Andras Nagykálna, Udvari Béla Alsözsece, Varga (Diemiska) István, Varsányi István Palást, Varga Lajos Ipolynagyfalu, Volent Károly Ipolyság, Vician Lajos Ipolyság, Villám Lajos Ipolyság, Vistány János Ipolyság, Viszenc Vilmos Ipolyasztó, Valent Mihály Alsözsemered, Vojtek Károly Alsözsece, Varga Géza Alsözsece, Vizi Károly Budapest, Varga István Barsendré, Varga János Garamlók, ifj. Varga Andras Garamlók, Veszprémi (Viszenc) János Vámosladány, Vojtek Pál Városbely, Vámos János Lekér, ifj. Varga Sándor Tóhól, Vaszarab János, Vollar János Csank, Váló István Garamszentgyörgy, Varga József Ipolynagyfalu, Velebni István Kelenye, Zobek Sándor Palást. (Vége.)

KULONFÉLÉK

— **HÓSI HALÓTTAK EMLÉKE.** Léva megyei város hősi emlékművén megőrküli a hősi halottai emlékét. A városrészben a polgármesteri hivatalban jelentős hozzátartozóik a hősi halott teljes és pontos adatait, utolsó katonai rangját, azon csapatot megjelölését, amelyhez utólag tartozott, elhalálozása idejét és halotti anyakönyvi kivonatát, ennek hiányában más hivatalos okmányt. Legkésőbb augusztus 31-ig kell jelenteni.

— **HALÁLLAL BÜNTETIK A RONGÁLOKAT ÉS GYÚJTOGATÓKAT.** Iletékes helyről a következő figyelmeztető közleményt kapta a Magyar Távirati Iroda: Aki valamelyik Magyarországgal ellenséges Állam ügynökei által félrevezetve, vagy megvesztegetve, bármily dolgot megrongálás, vagy megsemmisítése által, különösen valamely termék, vagy közszükségleti cikk tisztes számmal, vagy vegyi alkalmazás által történő fölgyűjtésével a magyar Állam vagy szövetséges fegyveres erejének valamiképpen ártani akar, azt katonai bíróság elé állítják. A katonai bíróság ilyen esetben rögtönzített eljárást fogantat és a tettest, illetve tettestársát halállal sújtja. Aki ilyenirányú cselekményt észlel, annak kötelessége jelenteni a legközelebbi csendőrnök vagy rendőrnek.

— **BARSHONT VÁRMEGYÉK ISKOLÁNKIVÜLI NÉPMŰVELÉSI BIZOTTSÁGA** dr. Hetényi Részó alispán színdíktével ülést tartott, melyen Dóka Sándor népművelési titkár bejárta a terjedelmét jelentését. Az értekezés jelentéséből közzélni fogunk részleteket. A gyűlés végén Róvay István gróf a SZMKE orsz. ügyvezető előadó mondott köszönetet dr. Hetényi Részó alispánnak, a SZMKE és a népművelés pártfogójának és Dóka Sándor népművelési titkárnak. E yuttal biztosította a bizottságot a SZMKE hatóság támogatásáról a közös cél, népünk művelése érdekében.

— **RÖVIDESEN PIACRA KERÜL AZ UJ LISZT.** A napok óta tartó meleg mindenütt annyira megélelte a búzát, hogy az egész ország területén megkezdődött az aratás. Aszkon a helyeken, ahol a cséplési munkák is megkezdődtek, az őrlés már folyamatosan van, ugyhogy rövidesen piacra kerül az új liszt.

— **NYUGALOMBAVONULÁS.** Dr. H-rkányi Gyula főispánhelyettes, volt lévai főszolgabíró nyugalmra vonult.

— **KINEVEZÉS.** Dr. Kőrös Kálmán aljegyzővé nevezték ki a lévai kir. járásbírósnál.

— **NYUGALOMBAVONULÁS** Korentay Sándor a lévai állami népiszkola igazgatója, az ismert magyar dalköltő 40 éves szolgálat után nyugalmra vonult.

— **A LÉVAI VÖRÖS-KERESZT ÖNKÉNTESEN ÁPOLÓNŐI SZAKOSZTÁLYA** jul. 5 én füstelen napot rendezett a sebesült katonák javára. Az összegyűjtött pénzen vásárolt a természetben ajándékozott dohányzárú összesen 38 550 cigarettát eredményezett. Ez a cigarettamennyiség gróf Róvay Istváné, a Magyar Vöröskereszt Vármegyei Intézőbizottsága elnököjének rendelkezésére lett bocsátva, aki személyesen fogja szétosztani a lévai társadalom jószíval küldött ajándékát a sebesült katonák között.

— **A LÉVAI VÖRÖSKERESZT ÖNK. ÁPOLÓNŐI SZAKOSZTÁLY ALTAL LETESÍTETT "KATONAI ÜDÜLŐ" PÉNZTÁRI JELENTÉSE** 1942. jun. 21-én. Bevétele: Athozat 1941. évről betéti könyvben (17 761. sz.) 504 066 P. Léva m. v. ágyalaptvány 200 P. Bars-Hont k. e. e. vármegye ágyalaptvány 200 P. Lévai Iparos Olvasókör ágyalaptvány 200 P. Brák József ágyalaptvány 100 P. Egészségügyi filmelőadásból 1942. febr. 8-án 221 28 P. Lévai járás 15 kőszeg gyűjtése 1204 37 P. Zeneegylet előadásából 50% 304 78 P. Orozka v. Pattantyus Ábrámé utján működő előadásból 100 P. Nagysóci SZMKE Kostyál János utján 200 P. Alsócserei Leventelányok teaste bevétele 123 52 P. Adományok, névpárt megváltások 76 P. Gyűjtők utján 1093 86 P. Krecsnay Sándor elemi iskolai előadásából 62 50 P. Koratvsky III Génye iskola előadásából 26 P. Kávéház est bevétele 1942. máj. 23-án 180 54 P. Pünkösdi gyűjtés 1125 10 P. Összesen 6 21 99 P. Kiadás: Filmelőadás költségei 1942. febr. 8-án 84 72 P. Törlőszázt 12 P. Butorbeszerzés a megyei Közigyűjtő Szövetkezet utján 666 P. Összesen 762 72 P. Összes bevétel 6221 93 P.

Összes kiadás 762 72 P. Kézpénz 5459 27 pengő, azaz ötezernegyszázötvenkilenc pengő és 27 fillér, mely összeg a Lévai Takarékpénztár 17 761. sz. betétkönyvében van elhelyezve. Ágyfelszerelés, bútorok és egyéb értékek összesen: 2981 88 pengő, kézpénz 5459 27 pengő. "Katonai üdülő" alap összvágyona 8441 15 pengő. Schubert Tódorné az Önk. Ápolónői Szakoszt. elnöke, vm. vöröskeresztés önk. főápolónő. Elzely Lenke pénztárnok.

— **KÖZELLÁTÁSI HIREK.** Aki július hó 20-ig szállít idei kenyérgabonát a Hombárhoz — 15%, aki 25 ig — 10%, aki 31 ig — 5% korpajuttatást kap. A teljes árpatermés 22 %-át, a zabtermés 30%-át be kell szolgáltatni a Hombárnak. Az 50 kát holdon aluli gazdák évi 60 kg. kenyérgabonátöbbletet kapnak. A nehézs testi munkát végző 60 és 65 év közötti férfiak évi 240 kg búzafajadagot kapnak. — A termelő eladhat hagymát közvetlenül a fogyasztónak és kikereskedőnek is, de más közösgébe csak a METESZ engedélyével szállíthat. Kedvezményes sertséhszitalási akcióra lehet jelentkezni. Szerződésnyomatványt küld a Magyar Állat- és Állati Termékek Kivitelei Szövetkezet, Budapest V, Aulich-u 8 A hízalio különböző kedvezményeket kap.

— **HÁZASSÁG.** Kadlecz Klára, Kaasa és ifj. Dolovai Musiz Kálmán m. kir. ejtőernyős hadnagy, Pápa, t. f. júli. 18 án (szombat) déli 12 órakor tartják esküvőjüket Budapesten, a Szent István bazilika kápolnájában. (M. k. é. h.)

— **HAVONTA ÚJ TÁBORI CSOMAGOT LEHET KÜLDENI.** A szállítás tartalmának és az időjárás változásának következtében a szükségessé vált a tábori csomagok küldésének szabályozása. A már megjelent rendelkezés szerint a hadművelési évezetbe havonta csak egyszer lehet egy kilogrammos csomagot küldeni, melyben szaloncukor, kolbász, vagy romlandó húrú nem lehet. Egy katonának havonta engedélyezett egy csomagjában csak 500 gramm lehet az élelmiszer, 100 gr. a dohány, 150 darab cigarettát, vagy 25 darab szivar és 1 darab szegpen. A meg nem feloldó csomagot tilos jelzéssel visszaküldi a feladó költségére, vagy a feladó éhjárja átveszi a markatányos osztag. Dehánymeműt a Vöröskereszt utján ajánlatos küldeni, mert így azok is kapnak, akiknek hozzátartozóik nem tudnak küldeni.

— **AZ ÉRTELMSÉGI ALKALMAZOTTAK BEJELENTÉSÉT** július hó 31-ig kell megtenni az Értelmiségi Munkaközülési Ügynek Kormánybiztosához (Budapest V. Klotild-u. 10. c.). A bejelentésbe a július 30-iki állapot adatai vonatkozik fel. A bejelentés 1942. január 1-től 1942. június 31-ig terjedő félévre vonatkozóan a "hatodik változási jelentés". A bejelentést akkor is meg kell tenni, ha fenti félévben változás nem történt. Értelmiségi munkakörök alkalmazottinak kell tekinteni: tisztviselőt, kereskedősegédet, eladót, kiszolgálót, kereskedő tanoncot, állandó fizetésű ügynököt, utazót és üzletszerzőt, jutalékos, vagy esetenként ismétlődően foglalkoztatott ügynököt, utazót, üzletszerzőt, továbbá minden olyan alkalmazottat, aki nem fizikai munkát végez. A bejelentést az előirt V. számú úrlapon kell megtenni és ajánlatlan beklüldeni. Úrlapot a városi pénztárnál és a körletölt mennyiségben a Kereskedelmi Testület irodájában kaphatják.

— **A LÉVAI IPAROS OLVASÓKÖR** Kultur-szakosztálya e hó 12-én nagyszabású műsoros estet rendezett, amelyre vendégül látta az érsekvárvai műkedvelő gárda legnagyobb tehetségű tagjait Vaad Francenc szakszerű műsor összehállítás mellett. Többek között külön meg kell hogy említsük Tóvölgyi Titusz érsekvárvai MÁV főtisztet, aki gyönyörű előadással és sikerrel adta elő a "Gyöngyhalsz" — "La paloma" című műadokat és utának a legértékesebb magyar dalokkal szórakoztatta kedves és lány hangjával kultur-szakosztályunk tagjait. Ugyancsak nagy jövőnek élbe nöz Csók Erzsébet a "Kék Duna keringő"-vel nagy tetszést aratott, Fiala Mihály Érsekvárvai szobamester nagy széptartalmu előadással szórakoztatta a közönséget. Az Iparoskör Kultur-szakosztályának vezetősége nagy körültekintéssel és odaadással vette kezébe a magyar kultúra továbbfejlesztését, miérlis ezuton gratulálunk nekik.

— **BARTH MIHÁLY** miniszteri tanácsos, pénzügyigazgató f hó 19. napján megkezdte hat hetes nyári szabadságát. És alatt az idő alatt a hatóságot dr. Lóky Géza pénzügyi 'ótanácos, pénzügyigazgatóhelyettes vezeti.

— **25 PENGŐT RONGÁLTATTAK** be Léván a rendőrszolgálat tárgyként. Igazolult tulajdonosa átveszti a magy. kir. rendőrkapitányos pénztárban lévőket.

— **ELJEGYZÉS.** Dancsó Erzsébet (Ipolyás) és Gámesi Károly (Ipolyás) jegyezek. (Mkba.)

— **NEGY FILLÉRREL OLCSÓBB LESZ A KENYÉR KG KINT.** A tej árát literenkint 40 fillérre, az elő réteget érárt kg-kint 2 pengő 10 fillérre emelték.

— **IPARIGAZOLVÁNY** nélkül is lehet az időn bőrcseplést végezni, ha az illetőnek 3 hónapos cseplési gyakorlata van.

— **VÁLTOZATLANUL** kell ezennel a Szózatot énekelni a Vörösmari Állat irt szöveggel. Tilos például "It éneked és meghalnod kell" szerű dallam miatt beiktatott változatok.

— **A BAROMFITENYÉSZTŐK** Országos Egyesülete a földművelésügyi miniszter megbízásából 30 000 tenyészbaromfit oszt ki.

— **A 2-VEL KEZDŐDŐ TÁBORI POSTAKRA** nem lehet ideiglenesen csomagot feladni. A csomagszállítás megindításáról a rádió és sajtó révén értesítik a nagyközönséget.

— **ROSTNÖVÉNYEK UTÁN OLAJPOGÁCSA VISSZAUTALÁSA TERMELOKNEK.** A Kisalföldi Mezőgazdasági Kamara választmányi ülésének határozata alapján arra kérte a földművelésügyi minisztert, hogy a termelő részére a természetelt rostnövényeket úgy is rendelje el az olajpogácsa járandóság kiadását.

— **DR. HAICZL KÁLMÁN** SZÉKFOGLALÓJA. A Balassa Béniut Irodalmi és Művészeti Társaság Leopold Antal preláus-kanonok előkielésével gyűlést tartott. As előki üdvözlés után dr. Haiczl Kálmán kormány-ötánácsos, volt szögényi plébános tartotta székefogalóját "A szögényi palánkvár" címen. A neves történelmi érdekes előadásában előbb Szögény történelmét ismertette, amely nevé a Szögény-családtól nyerte. A két Szögényt csak a közbeeső domb választotta el egymástól és az ősi Szögényt nevezték Magyar-Szögénynek. 1606—7 táján épült újra a híres szögényi palánkvár a török pusztítások elleni védekezés céljából. A palánkvár sarkain bányák állottak és a lakosság is védelmet talált mögötte. Végvár volt a szögényi palánkvár, amelynek maradványait ma is kiveti a földből az eke. Az Esztergomot, Parkányt megszállva tartó törökök kiruccanasának célpontja, a szögényi palánkvár, sok tusavadás színhelyéül szolgált. A törökök tiltakoztak és Bényéni akartak ellensúlyozásul palánkvárt építeni, de ez nem sikerült. Történelmi források feltárásával, korábbi levelek egész ország felolvasásával mutatta be ezután a kiváló előadó a palánkvár és az őrség küdelmeit, a nép zenvedéseit, az ősi Szent Mihály templom viszontagságos múltját, majd megállapította, hogy a végvár szerepét betöltött szögényi palánkvár az ország pénzén épült és őrséget is az ország tartotta fenn, kapitányát pedig a király nevezte ki. Dr. Leopold Antal preláus-kanonok, előki közölte meg az előadást, majd meleg szavakkal emlékeztet meg arról, hogy dr. Haiczl Kálmán most tölti be irdi működésének ötvenedik esztendőjét. Ismertette megjelent műveit, majd rámutatott arra, hogy dr. Haiczl Kálmán a cseh megszállás alatt több felvidéki magyar város történelmének megírásával és egyéb történelmi munkásságával erősítette és segítette fenntartani a magyar szellemet.

— **SZABÁLYOZTAK A TEXTILÁRUK ELŐÁLLITÁST ÉS FORGALMÁT.** A Budapesti Közigyűjtő közli az ipargyűjti miniszter rendeletét a polgári lakosság ellátására szükséges textilárk előállításának és forgalmának szabályozásáról. A rendelet szerint a polgári lakosság ellátására csak a rendeletben felsorolt textilárkat szabad előállítani.

— A GAZDÁK már most szeressenek egymástól gabonavetőmagot. Az idei termésrendelet alapján a gazda kat. holdankint számítsa ki a szőlő 120, rozsból vagy árpából 110, zabból pedig 80 kg vetőmagot tarthat vissza magának a cséplés után. A rendelet megengedi azt is, hogy az a gazda, akinek megfelelő vetőmagja nincs, gazdátársától megcserélhesen. Felhívjuk tehát a gazdákat figyelmét arra, hogy már most szeressenek be egymástól vetőre alkalmas magot.

— A SZÁRÍTÁSSAL KONZERVÁLT FŐZELÉK sokkal inkább megőrzi vitamintartalmát, mint a más módon konzervált, mert a vitamin pusztító sterilizáló fűzésnek nincs kitéve. Zöldbabot például nagyobb mennyiségben tehetünk el lymódon, hogy annak vitamintartalmát is megőrizzük, viszont télen izletes zöldfőzeléket ehetünk. A zöldbabot úgy raktározzuk el, hogy hosszabban kelttévadjuk. Uána a megfűszertett zöldbabmennyiséget pár másodpercre 50–60 fok melegű vízbe rakjuk, majd napmentes, szellős helyen hitegetjük. Teljes megszáradásig több ízben rakogatjuk, keverjük. Száradás után szellős helyre akasztva, tároljuk. Használat előtt a száraz zöldbabot beáztatjuk. Tárolásának másik módja is ugyanez, azsal a különbséggel, hogy a zöldbabot, kelttévadjása és megfűszertése után, azonnal szárítjuk Zöldborsó-eltéves hasonló módon történik. A napon azsal borsó kemény lesz.

— NÖVÉNYTERMESZTÉSI HIREK. A Kiszáltdi Növénytermesztők Szövetségének végrehajtó bizottsága, úgyis mint a Kiszáltdi Mezőgazdasági Kamara Növénytermesztési Szakosztálya, első ülését július hó 2-án tartotta a Kiszáltdi Mezőgazdasági Kamara Székházában. Az értekezlet legfontosabb pontjai voltak: a takarmány-termesztés fokozása ügyében kidolgozott javaslat, amely szerint azokban a kúszégekben, ahol a takarmánytermesztést nem a kívánt mértékben karolták fel, a Szövetség takarmánytermesztési akció megindítását kezdi elő, amelyet az Állattenyésztő Szövetséggel karöltve óhajt lebonyolítani. Az ülésen megállapították, hogy a lucerna termesztése a megkötés hiánya miatt csökken, ezért a Szövetség javaslatot fordult a földművelésügyi miniszterhez, hogy a lucerna kártevőinek az irtását a legszigorúbban rendelje el. A vetőmagvizsgálatok gyors lebonyolítása érdekében a Szövetség Komárom székhellyel magvizsgáló állomás felállítását kéri, hogy ezzel elkerüljék a multban tapasztalt késedelmeket. A mezőgazdasági gépkönci lebonyolításában a Szövetség tevékeny részt óhajt venni, ezért feltérjesztéssel fordult a földművelésügyi miniszter urhoz, hogy a Kiszáltdi gazdáinak milyen gépkönci van szüksége. A gazdaközösség jó vetőmaggal való ellátása érdekében azt a határozatot hozták, hogy a Szövetség az eladásra szánt jó vetőmagtelleket nyilvántartja és a gazdákat erről állandóan tájékoztatja. Az értekezlet lezárta még a kötelező olajosnövény-termesztéssel kapcsolatos, különösen a Kiszáltdi érintő kérdéseket is.

— LENSZALMA ELLENÉBEN LENVÁSZON JUTTATÁSA. A Kiszáltdi Mezőgazdasági Kamara választmányi ülésének határozata alapján arra kérte a földművelésügyi minisztert, rendelje el, hogy a lentermelő kisgazdák a leszállított lentszalma ellenében bizonyos mennyiségű lenvásznat kapjanak vissza.

Köszönetnyilvánítások

Az árvaházat fenntartó Léval Nőegylet május és június hóban a következő adományokat kapta.

Lóderer Lajos 1.50 P., Hegedűs Lajos 3 kg liszt, Székfi Jenőné Budapest 10 P., Baranya Béláné 5 P., dr. Kmoskó Béláné 60 fej saláta, N. N. Léva 2 P., az árvaház barátainak május 2-iki összejövetelén 90 P., Neumann Sándorné 5 P., Szegeer Gezáné 5 P., az árvaház jóbarátainak június 6-ai összejövetelén alkalmával 101 P. — Egy léval rendő 5 P., Pista bácsi gyűjtése 8.20 P., Schwarzer Sándorné Dobogó 2 kosár saláta, Állampéteztési Hivatal 100 kg cseesznye, Bartha Pál névnapmegváltás 30 P., Kostyék Józsefné színházjegyre, N. N. Léva több használt gyermekruha, dr. Kmoskó Béla 7 P., Intézők jegy-megváltás címén 20 P., Böhm Vilmosné 5 P., Szegeer Gezáné 5 P., Szokol Béla paradicsom, az árvaház jóbarátainak július 4-én tartott összejövetelén alkalmával 112 P.

Fogadják a nemesszívű adakozók az árvák nevében hálás köszönetünket. VEZETŐSÉG.

Anyakönyvi hivatal bejegyzése.

SZÜLETÉSEK. Békik László Karsai Mária leánya Éva Mária — Bernáth Lajos Szilva Erzsébet fia Sándor Béla — Tóth Pál Csóti Anikó leánya Haikó Veronika — Novák Lajos Tar Mária (krek) fia György, fia Lajos Gábor — Bisztriczky Lajos Major Ilona leánya Margit Zsuzsanna — Hoder Aranka leánya Terézia Anna — Csekei Lajos Gutrai Emma leánya Livia Lenke.

HÁZASSÁG. Szemere Pál izr. Schäffer Livia izr.

HALÁLESETEK. Székacsan Józsefné 42 éves — özv. Kaufmann Kálmánné 89 éves — Kosztolányi József 76 éves — Paksi Magdolna 9 hónapos.

Anyakönyvi kivonat Ipolyságról

Június 25-től július 12-ig.

Születések: Sztudva László és Czobor Mária leánya Mária — Bazsó József és Kládivik Veronika leánya Mária — Paulovics János és Gyurovics Irén fia László — Ferlicza Károly és Gazdag Erzsébet leánya Emilia — Csenger Geza és Gál Eszter fia Géza — Laukó István és Matyó Mária leánya Mária.

Házasságok: Kristóf István rk. és Szedmák Mária rk. — Hanczko Mihály rk. és Sági Erzsébet rk. — Koryik Sándor rk. és Bánar Veronika rk.

Halálozások: Deme Ferenc 48 éves — Hrubala Károly 3 hónapos — Sági Mihály 60 éves — özv. Miskó Istvánné sz. Illes Rozália 76 éves.

HOL KERESSELEK ...

Hol keresselek, jaj, hol találak,
Hogy nyomodra leljek, merre járjak:
Édesem, párom ...

Hogy hívnek, akik megszólíthatnak,
Pacsirtának, vagy fehér galambnak,
Édesem párom ...

A hajad színe szöke, vagy barna
S kalap, vagy karton-kendő takarja,
Édesem, párom ...

S csókoltál-e már alétan égve,
Vagy engem vársz első ölelésre?
Édesem, párom ...

Jaj, nem tudom az utat felétek,
Hány év telik el, amíg oda érek,
Édesem, párom ...

Vagy talán sohse találkozunk mi
S így, egymás nélkül kell elvirulni,
Édesem, párom ...

Igy, egymás nélkül s másnál keresni
Ölelést ... s téged sirva szeretni,
Nemtalált párom ...

Csontos Vilmos.

Könyvkritika.

Vitéz Csontos Vilmos: Tovább kell menni

Versek a szerző saját kiadásában. Nem először találkozunk e névvel Magyar ugaron: 1932. Üzentek értem: 1936. Ezek a nálló kötetek és Üzent a föld c. kötetben a Garamente más 3 költőjével — Agárdy Zs., ass J. és Veres V. — tette elénk munkája sikerült eredményét. Különböző pályázatokon sikereket ért el és néhány dalszövege meghílette dalszerzőinket is — H. Tombor Sári, Kórents S., Várady Ába. — ugy hogy több dala már közismert. Vitéz Csontos Vilmos elibénk áll és bátran kimondja, hogy paraszti sorból jön, de nincs is rajta szegyenelni valója.

Vilmosom, ha a felsőbb 10 ezer szülőtte volna és Istenadta tehetségedet nem a gyalupad egyhangú nyiszregés csiszolná fényesre, hanem a perzsa és szirma szönyegek süppedő lágyasága himbálná, ugy nem kellene meghalnod, hogy neved szép és glóriás legyen, de így — sorsod közös a többi költőjével: „Járni könnyesen meg nem érve s csorbult hittel egyre remélve”. Csak szálljon jelked az ugar felett ... K. S.

Rádióműsorunk Budapest I-en

1942. jul. 20-tól 26-ig.

Hétfő

10.15 Szalonótós 11.0 Dalok és hangszerzők 11.40 Aratók dala csendül a magyar rónán, előadás 12.10 Katonazené 1.30 Honvedeink ünneke 2 Szórákzóató zene 3.20 Rendőrzenekar 4.15 Csángó testvereink, felolv. 5.15 A néptáplálkozás és a sokgyermekes családok, előadás 5.30 Táncczene 6.15 Halászelet a Csallóközi Dunán, hangfelvétel 7.20 Magyar nóták 8.15 Operaházi Zenekar 10.10 Üzen az otthon 11.25 Szalonőzenekar.

Kedd

10.15 Szórákzóató zene 11.20 Takács Erzsébet énekel 12.10 Szalonőzenekar 1.30 Honvedeink ünneke 2 Fuvoszenekar 3.20 Cigányzenekar 4.15 Báb-színház 5.15 Katonazené 6 Mit köszönhet a magyarszín Nagy Lajosnak, felolv. 6.45 Hálókocsiban, csveges 7.20 Tele van a város akácfavirággal, 8 Vidám zerei lexikon 9.15 Búcsú Rómától 10.10 Üzen az otthon 11.25 Strauss-tól—Lehárg

Szerda

10.15 Szekesfővárosi Tízolőzenekar 11.20 Zenekari művek 11.40 „Galambos bácsi”, felolv. 12.10 Rádiózenekar 1.30 Honvedeink ünneke 2 Szalonőzenekar 3.20 Melles Béla-zenekar 4.15 Egy magyar diák győzelmes elete, előadás 5.15 A magyar irodalom regénye, előadás 5.35 Horváth Jázegyes 5.55 Forog a malom a csallóközi Dunán, hangfelv. 6.20 Honvedműsor 7.40 Küllügyi negyedóra 9.15 Szórákzóató zene 10.10 Üzen az otthon 11.25 Dalok

Csütörtök

10.15 Egyveleg 11.20 Kozák Imre énekel 11.40 Rembrek az állatvilágból, felolv. 12.10 Katonazené 1.30 Honvedeink ünneke 2 Szórákzóató zene 5.15 Cigányzene 6 Hunyadi János győzelme a Vaskapunál, előadás 6.45 A Szovjet-paradicsom közéről, felolv. 7.20 Rádiózenekar 8.20 Legénybőr legényt avat, hangfelvétel 10.15 Üzen az otthon 11.20 Magyar nóták.

Péntek

10.15 Sovinsky L. szalonőzenekara 11.20 Operarészletek 11.40 Orvosi apróságok, felolv. 12.10 A Honved Gépkecsizertár Zenekara 1.30 Honvedeink ünneke 2 Táncczenekar 3.20 Három zenekari szvit 4.15 Csallóköz népe, hangfelv. 5.15 Rádiózenekar 6 Sportközlemenyek 6.30 Magyar ének — magyar lelek, hanfelv. 7.20 Táncczene 7.45 Az elmerült harang. Mesehárad 5 felv. 10.15 Üzen az otthon 11.25 Magyar nóták.

Szombat

10.15 Szórákzóató zene 11.20 Hevesi A. hárfázik 11.40 Az idényfőzelekek házi eltévese, előadás, 12.10 Művészemek 1.30 Honvedeink ünneke 2 Cigányzenekar 3.20 Katonazenekar 4.15 Repülő lettem, felolv. 5.15 Táncczene 5.35 Törökország az új világ-háborúban, felolv 5.50 Rádiózenekar 6.35 Csallóköz kincsei, hangfelv. 7.20 Honvedeink nóták kérének 8.30 Magyar operett- és filmzene 10.10 Üzen az otthon 11.25 Táncczene.

Vasárnap

8 Reggeli zene 10 Ref. istentisztelet 11 Egyházi szentbeszéd és mise 12.15 Levente-műsor 12.55 Világosság, előadás 1.10 Szórákzóató zene 2 Lemezek 3 Időszervi gazdasági tanácsadó, előadás 3.45 Cigányzene 5.20 Rádiózenekar 6.10 A professzor, elbeszélés 6.30 Legetörök zenekara 7.20 Regék és mesék Mátyás király tölgyei alatt, hangfelv. 8.35 Delibábkiszenyő. Mesejáték 1 felv. 9.20 Filmdalok 10.15 Szórákzóató zene 11.25 Magyar nóták.

ÉRTESÍTÉS.

Kedves vendégeim szives tudomására hozom, hogy hadiszolgálatra vonultatam be. Amidőn felhasználom az alkalmat, hogy kedves vendégeimtől elbúcsúzzam, kérem, hogy

helyettem feleségem vezetése alatt működő vendéglomet továbbra is szives támogatásukkal kitüntetni sziveskedjenek.

Szives pártfogásukat előre is megköszönve, vagyok kiváló tisztelettel

Kovács Ferenc vendéglo

Elköltözés miatt eladó, börgarnitúra, törökaszalt, asztal, 2+1 lámpás „Mikrofon” rádió. Megtekinthető csütörtökön délután 2—6-ig. Cim a kiadóban. 523

AHOGY A HALLGATÓ LÁTTA

— Zölley István riportja a lévai népművelési tanfolyamról. —

Még visszabangzottak a liceum folyosói a nyári szünetre távozó diákok istenhozó-jától, még alig halt el a szünet távozó lépteik szeja a kapuban, máris újabb csoportok jönnek e hatalmas épület felé. A hétköznapi élet, a legnehezebb örökök, a falvak fanatikus harcossai ezek az érkezők, akiknek arcán nyomot hagyva az elmúlt 10 hónapi kemény munka, mégis vidám, áldozatkész lélekkel jönnek. Miat a nemzet nap számosai szívesen áldoznak nyári pihenőjükből, hogy fellendüljenek olyan szellemi sikre, magukévá tegyék olyan magasztos, tiszta és eszményi gondolatokat, amelyek birtokában az elkövetendő népművelési esztendő friss, új hajtásokkal ékesítve kezdhesék meg.

Dr. Henecz Aurél kir. tanfelügyelő és Dóka Sándor vármegyei népművelési titkár hatatlan energiával és fáradozással teremtettk meg ennek a tanfolyamnak szellemi nivóját és lehetővé tették, hogy az előadásokat olyan kiváló és szakképzett előadók tartják meg, akik minden vonatkozásban újat nyújtottak, kiaknázásra váró élményt hagytak a falvak végváraiból idősreglett hallgatóságának.

A vármegye bölcs, nemes szívű vezetője, Léva megyei város megértő támogatásával viszont olyan ellátást biztosított a hallgatóság részére, amely szinte példa nélkül áll ebben a háborus világban. Dr. Kiss István tanár leleményességét dicséri, hogy a biztosított a rendelkezésre álló javakból változatos, izletes menüket varázsolt elő.

Az előadások naponként reggel 8 órától 14 óráig tartottak. A délutánokat és estéket szabadon hasznáhatták fel a hallgatók szórakozás, üdülés és kulturális célból.

Ezek az előadások megismertették a hallgatósággal a közigazgatás és népművelés kapcsolatát. E magas színvonalú előadást lapunk egyik számában részletesen ismertettük. A népművelés története, célja, feladata, a nő szerepe a népművelésben, a nemzeti irodalom szerepe a népművelésben mind mind olyan témák voltak, amelyek méltó érdeklődést váltottak ki a hallgatóságból. A magyar történelem a népművelésben, leventeoktatás és népművelés, közgazdasági irányú nevelés megint oly gazdag lehetőségeket tárak fel, amelyre építeni, magyar lelkeséget emelni népművelési feladataink egyike. Gyönyörű, felejthetetlen képet rajzolt, új nevelési perspektivákat tárt fel a szűk iskolájának mikénti szervezésével kapcsolatos előadás Valósággal lebilincselte a hallgatóságot ez az elméleti és gyakorlati, mely tartalmiságtól telített elmefuttatás.

Mint a tanításához közelálló téma ólénk érdeklődést váltott ki „népiskola a népművelés szolgálatában” című és eredeti színekkel megrajzolt előadás. Nemzetpolitika a népművelésben a mai háborus irányelvek és a kézzel való csi tudatos menetelet jelelte meg feladatként, hogy az elmúlt világ-háború vámszedői a helyes néptájékoztató elmaradása folytán fel ne tűnhessenek és ne idézhessenek elő második 1918-at. Nemzet-nevelés és népművelés, az állam család-védelmi törekvései egyrészt a nemzeti egyöntetű akarataknak a néplelkbe való beültetését, másrészt pedig azt a gondolatot szolgált, amely a család szociális védelmén, gondozásán, felkarolásán keresztül az államot, a nemzetet teszi erősű és hatalmasá.

De mindezek az előadásokon kívül több olyan magvas, egy-egy közeg népművelési metszetét bemutató előadást hallottunk, amelyeket kártyásk mondak el kártyásknak. Ezek alkalmasak voltak arra, hogy a hallgatóság megismerkedett módszerekkel, irányelvekkel, bevált utakkal, amelyeket megle szívvvel tártak kártyásk elő, hogy le-szűrjék azokból mindazt, amit saját terveik, kereteik közé hasznosnak beilleszthetnek.

Minden egyes előadást hosszósólán követett. Itt nyílt alkalom arra, hogy a hallgatók kérdéseket tehetek fel s az előadók leg-messzebbmőn módon világították meg az ily közvetlen eszmecere során felszínre kerül

problémákat. Igen értékes volt az intőkedés, amely est a lehetőséget megadta, mert az egyéni gondolat ezeken keresztül alakult közösségi kicse.

Az egyik dőlután folyamán Léva város nevesettségét tekintette meg a hallgatóság Főja Tibor kalaurolása mellett, aki szakkerű felvilágosítással kíserte a történelmi és város-szépészeti látványolokat. A tanfolyam befeje-zéseként műsoros estet rendeztek a hallga-tók az Iparos Körben, melyről lapunk már részletesen beszámolt.

Léva város utcáin és szórakozó helyein is kellemes feltűnést keltett a tanfolyam hallga-tóinak megjelenése és jóleső érzséssel lát-hatta a város, hogy idegenforgalma érdeké-ben vezetősége áldozatkész munkát végez. A hallgatók is csupa derű, vidámság töltötte ezekben a napokban, hiszen elkerültek az élet mindennapi munkaterülettől és egybe-kepcselve a hasznosat a kellemessel úgy az előadásokban, mint a szórakozásokban él-ményt gyűjtöttek, anyagot kaptak, amit ott-hon derűs lélekkel vihetik át majd a szavu-kat szomjazó hallgatóság lelkébe.

Mindent egybevetve meg kell állapítani, hogy érdemes volt minden áldozat vállalása mellett ezt a tanfolyamot életrehozni. Azok nyertek itt munka- és életkedvet előjvendő hétköznapi élet számára, akik maguk is nehéz gondokkal küzdenek és mégis hitet, erőt kell, hogy öntsének, a nemzeti gőnösűt kell, hogy szolgálják azokkal szemben és azokkal, akik vezetőkük alá tartoznak. Eő bizonyossággá lett, hogy a népművelést akkor fogjuk fel-helyesen és nemzeti szempontból eredmé-nyesen, ha egyrészt a népi sajátosságokat minden vonatkozásban ápoljuk és ében tar-tjuk, másrészt pedig társultat hozzáformáljuk a népi felemelkedést, szellemi, erkölcsi, kultu-rális és nemutolsó sorban hazafias irányt képviselő nevelést. Hisszük, hogy a liceum falai között szárnyra kelt, fenkölt nép- és nemzetnevelő gondolatok a tanfolyamhalga-tók lelkében mély gyökérre találtak és szerte sugározzák mindazt a hivatás és köteleessé-gűadás mikrofonján, mint a magyar nép örök élniakasát.

RAVATALOZÓ IS VAN A LÉVAI POSTA-HIVATALBAN. A lévai postahivatal szűk helyiségeiben alig bírják lebonyolítani a hatalmas forgalmat. A postahivatal főnöke a multkoriban megrökönyödvé vette tudomásul, hogy tudán kívül ravatalozó is van az épületben. Az egyik ott dolgozó iparos számlájából vette észre . . . — ravatalozó rend-behozatalért 45 pengő . . . — Nem hitte volna addig, hogy holttestek társaságában vezeti a postát. Rövidesen megnyugodott abban, hogy a postán nem kísértének a holtak. Van egy helyiség, ahol a postázárlatok érkezését és indítását végzik. A kacsaringós magyar hivatalos nyelv „rovatolók”-nak nevezte el ezen hivatalos „cselekmény”-t. A jó lévai fülnek fután hangzott ez a szó „rovatolás”, amit a „rovatolóban” végeznek. Ravatalozóvá magyarosította a rovatólót. Végül megnyugodtak a kedélyek, küszölt, hogy a holtak elkerültek a postát. Sajnos, nekünk élőknek még mindig a szűk és alkalmatlan helyiségekbe kell járunk. (a. r.)

Kerékpár igazolványok

kaphatók Nyitrai és Társa könyvesboltjában. Ára 6 fill.

BÉRPALOTA

megvételre kerestetik.



Ajánlatokat „Nyugdíjintézet” jellegre Blockner J. hirdetőirodába, Budapest, Városház-u 10. kerünk.

SPORT

ALAGON szerencsétlen csatában 2:1-re kikapott az LTE. Nem tudták löni csatáraink, ez volt a hiba. Jók voltak Bali, Németh I., Szabó I., Halász és Horváth II.

MA FÉL 11 KOR LÉVÁN FŐT ELEN JÁTEKOUNK. Az NB III-hoz kell a 2 pont. Biztassuk fiainkat és biztos lesz a győzelem.

Árverési hirdetés.

Használt, jókarban lévő ajtók és ablakok nyilvános árverésen július hó 26-án délután 4 óraok a református lelkési udvaron, Uj-barson eladásra kerülnek.

PRESBITÉRIUM.

Léva megyei város polgármesterétől.

Szám: 5744—1942. Vo.

TÁRGY: Pályázat fogalmazó-gyakor-noki állásra.

Pályázati hirdetés

Léva m. város polgármestere a megüre-se-dett II. oszt. városi fogalmazói és tisztel-t-dijas fogalmazó-gyakornoki állás betöltésére pályázatot hirdet.

Részletes feltételek a Budapesti Közlönyben hirdettettek meg, vagy a Városháza földsz. 28. sz. alatti városi iktatóban délelőtt 9—12 között megtekinthetők.

A pályázatok benyújtásának határideje 1942. augusztus 10. déli 12 óra

Léva, 1942. évi július hó 10-én.

Dr. LEHOTZKY BRUNÓ
polgármester.

Léva megyei város Polgármestere.

6127—1942 — Vo. szám

TÁRGY: Zöldkeresztés Népelnevezési tanfo-lyam rendezése.

Hirdetés.

A népelnevezés feljavítása és különösen a háborus viszonyoknak megfelelő élemezési rendszer helyes kiépítése érdekében Léván 1942. évi július hó 20-tól kezdve augusztus 13-ig bezárólag Zöldkeresztés Főzótanfolyam lesz, amelyre a közönség figyelmét nyomtá-kosan felhívom.

Elsőrendű közérdeket képez, hogy a széles néprétegek asszonyai és leányai megtanulják a takarékos, de mindamellett erőteljes és a tápanyagok és vitaminok helyes felhasználására alapított főzési módot.

A Főzótanfolyamra szóló jelentkezések a Városháza, földszint 33 számú helyiségben f. évi július hó 20-tól kezdve eszközölhetők, illetve a tanfolyam alatt az állami polgári iskolában levő tanfolyami helyiségben.

A tanfolyam részvételi díja 6 pengő, amely összegből szeretetnek be a főzéshez szükséges élelmiszerek. A szegénysorsu jelentkezők közül 10—12 személy a részvételi díj alól felmentést nyerhet és teljesen ingyen látogat-hatja a tanfolyamot.

Ismétlen felhívom a város közönségét, hogy minél nagyobb számban jelentkezzen ezen tanfolyamra.

Léva, 1942. évi július hó 17-én.

Dr. LEHOTZKY S. k.
polgármester.

Árverési hirdetés.

Szencse község 1133 k. holdat kitevő vadászterülete 1942. évi július hó 21-én délelőtt 10 órakor a községi bíró házában nyilvános szóbeli árverésen bére lesz adva a legtöbbet ígérőnek. A feltételek Barsfűs községben a körjegyzői irodában megtekinthetők. Vasutállomás helyben. Vadállomány nyul, fácán és őz

ELŐJÁRÁSÁG.

Erdői és mezőgazdasági vadászati jog haszonbérbeadására vonatkozó versenytárgyalási hirdetés.

1. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium VIII. 2. ügyosztályában (Budapest, IV. Deák Ferenc utca 14. sz.) az 1942. évi augusztus hó 17. napján déli 12 órakor tartandó zártajánlatú nyilvános versenytárgyaláson — a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur jóváhagyásának fenntartásával — haszonbérbeadásra kerül az a vadászati jog, amely a magyar katolikus vallás-alapnak, Pozsony-Nyitra k. e. e. vármegyében Újlót község határában fekvő, a budapesti kir. közalapítványi erdőhivatal által kezelt mintegy 635 kataszteri hold mezőgazdasági és 1405 kataszteri hold erdőbirtokán az 1942. évi szeptember 1. napjától az 1948. évi augusztus hó 31. napjáig terjedő hat év alatt gyakorolható. — A haszonbérlethez épülethasználat is tartozik.

2. Ajánlatot bárki csak akként tehet, hogy a fentemlített ügyosztályban rendelkezésre áll ajánlati űrlapot és a hozzátartozó versenytárgyalási és haszonbérleti általános feltételeket nevének és lakásiméne, továbbá az általa — buzamennyiségben — felajánlott haszonbérösszegnek feltüntetésével sajátkezűleg, két tanu előtt aláírja és ezt a szerződési ajánlatot zárt borítékba helyezve az említett ügyosztály irodájában az 1942. évi augusztus hó 17. napján délelőtt 11 óráig benyújtja. Az ajánlat borítékán fel kell tüntetni, hogy az ajánlat a máriacsaládi vadászterület vadászati jogának haszonbérletére vonatkozik.

A vámosmikolai kir. járásbíró, mint telek-könyvi hatóság.

1851—1942. tk. szám.

Árverési hirdetés-kivonat.

Dr. Pisy Antal, lévai ügyvéd végrehajtónak — Urbán János (nős Kocó Juliannával) végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a tkvi hatóság a végrehajtási árverést 100 P. 79 f. tőkekövetelés és járuléki behajtása végett.

Az Ipolypásztó községben fekvő s az Ipolypásztói 361. sz. betétben felvett s végrehajtást szenvedő nevén álló A. I. 1. sor, 1162 hrsz. a felvett Májduői legelőre 15 P. II. 1—12 sor, 1930, 2261, 2262, 2371, 2372, 2650/2, 2651/2, 2652/2, 2653/2, 2654/2, 2655 és 3212/2 hrsz. zalabai utnál, Prückösök, Dunalápa, Bikarét és Farkasszög dűlőkben fekvő szántókra, szőlőkre, mocsára és rétre 2526 P.

Valamint a 728. sz. betétben A.+I. sor, 1634 hrsz. a felvett s Pereszlényi Sándor és neje Batár Eszter, mint Urbán János jogutódai nevén álló Bajcsiki szántóra 300 P. kikiáltási árban.

És pedig a 361 sz. betétben C. 2—a, b. alatt Urbán János és neje Kassai Eszter javára bekebelezett haszonélvezeti jognak érintetlenül hagyása mellett eirendelte.

Az árverést 1942. évi augusztus hó 29. napján d. u. 3 órakor Ipolypásztó község-házánál fogják megtartani.

Az árverés alá eső ingatlanokat a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladni nem lehet.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka, amelyet a magasabb ígért ugyanannyi százaléka kell kiegészíteni.

Vámosmikola, 1942. évi június hó 10.

DR. vitéz PAPP s. k.
kir. jb. elnök.

APRÓ HIRDETÉSEK

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekre kérünk válasza szolgálatát levelezőlapot csatolni és minden nap Zvaránál találkozunk.

Ma 7

Egy jóforgalmu fűszerüzlet, trafikjoggal más elfoglaltság miatt sürgősen eladó. Erd. Král Mihály, nagykereskedés. 458

Egy drb 10 lóerős villanymotor és egy köves daráló eladó. Honvéd-utca 5. 502

Gazdagvidéken Lévához közel egy úri ház eladó, szép nagy gyümölcsösrel és konyhakerttel. Cim a kiadóhivatalban. 507

Beteg nő mellé erős, ügyes, megbízható asszony felvétetik. Cim: Bati u. 5. 508

Eladó háromlakásos ház. Csepreghy u. 9. 509

Eladó ház Lévához közeli községben a vasut mellett. Nyugdíjasnak, kereskedőnek, iparosnak megfelel. Bognár a környéken nincs. Barbara, Schoeller-u. 20. 512

Fűszerkereskedő segídet és kifizetőt azonnalra felveszünk. Kern Testvérek nagykereskedése. 513

Fűszer- csemegekereskedés alkalmazna: fiatal, de önálló munkakör betöltésére segédet, valamint: egy pénztárosnőt, ki egyben a könyvelést is végzi. Ajánlatokat a fizetési igények megjelölésével „Garancia-képes keresztény” jeligére a lap kiadója továbbít. 515

Könyvelőnőt azonnali belépésre keres keresztény vállalat. Cim a kiadóban. 520

Gabonaraktár Kiskálnán bérbeadó. Érdeklődni lehet Léván dr. Simek ügyvédnél. 522



1922 1942

Kerékpárok, varrógépek, vadászfegyverek, vadászati és halászati cikkek Szakszerű kereskedése és javító műhelye.

Telefon: 130.

MÉZET

minden tételben veszek

UHRİK GÉZA

burgonya- és termény nagykereskedő

LÉVA.

Telefon: 253. Iroda: Bati-u. 2.

Festék

és háztartási cikkeket legjobban és legolcsóbb napiáron

Úrge József

szaküzletében szerezheti be (Postával szemben)

Denaturált szesz kimérve állandóan kapható.

VÁROSI MOZGÓ LÉVA

Jul. 19. vasárnap 2-4, 1,7 és 1,9 ó.

Felújítás. Szigligeti Ede legkedveltebb színműve filmen

Cigány

Főszerepekben: Rózsahegy Kálmán, legjobb szerepében, Zimonyi Mária, Bilicsi Tivadar, Pataky Jenő, Gábor Miklós.

16 even aluliaknak is alkalmas.

Magyar hangos világhírű.

Jul. 21. kedden este 1,7 és 1,9 ó.
Jul. 22. szerdán este 1,7 és 1,9 ó.
Jul. 23. csütörtökön este 1,7 és 1,9 ó.

ROBINSON

A „Dresden” főmatrózának naplója nyomán.

Főszereplők: Herbert A. E., Böhme Marielouise és Claus Clausen.

UFA VILÁGHÍRADÓ!

Jul. 24. pénteken este 1,7 és 1,9 ó.
Jul. 25. szombaton este 1,7 és 1,9 ó.
Jul. 26. vasárnap 2-4, 1,7 és 1,9 ó.

Pénz

áll a házhoz

Kitűnő magyar film.

Főszereplők: Bilicsi Tivadar, Latábr Kálmán, Bérczy Géza, Kóváry Gyula, Kiss Manyi, Németh Romola, Vaszary Piroška, Otrubay Melinda, Kókény Ilona, Orsolya Erzs, Földényi László, Kováts Terus, Pethes Ferenc, Erdész Irén, Pethes Sándor.

MAGYAR VILÁGHÍRADÓ!